

**โครงการ “ชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและป้องกันภัยโรคไข้เลือดออก อำเภอท่าตะเกียบ
จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีงบประมาณ ๒๕๖๒”**

*****

หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกนับเป็นปัญหาสาธารณสุขไทยตลอดมา เพราะไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่สร้างความสูญเสียชีวิตและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่ทุกฝ่ายได้ช่วยกันรณรงค์ป้องกันและควบคุมมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างทั้งภาครัฐและเอกชนพบว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกไม่ได้ลดลงมากนัก ยังคงเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศเรื่อยมา

อำเภอท่าตะเกียบ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ เท่ากับ ๑๕๒.๘๙ (๒๑ ราย) ๑๕๒.๘๙ (๒๑ ราย) และ ๑๓๘.๓๓ (๑๙ ราย) ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ (ที่มา : ระบบสารสนเทศโรคที่ต้องเฝ้าระวัง จังหวัดฉะเชิงเทรา) ไม่มีผู้ป่วยตายด้วยไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอท่าตะเกียบ จะเห็นได้ว่าอัตราป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้น การระบาดของโรคไข้เลือดออกส่วนมากจะพบผู้ป่วยในช่วงเดือนมีนาคม - ตุลาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับการเปิดภาคเรียนพอดีและชีวนิสัยของยุงชอบออกหากินเวลากลางวันจึงสันนิษฐานได้ว่าการแพร่เชื้อและการกระจายโรค จะเกิดขึ้นได้ทั้งชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ การควบคุมโรคจะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากชุมชน โรงเรียน องค์กรบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการแก้ไขปัญหา จากการตั้งรับไปสู่นโยบายเชิงรุกโดยใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาของโรคไข้เลือดออก เกิดความรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ไข ซึ่งปัญหาของโรคไข้เลือดออกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญและถือเป็นภารกิจที่ต้องช่วยกัน กระตุ้นและชักนำให้ประชาชน องค์กรชุมชน ตลอดจนเครือข่ายสุขภาพให้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่ต้องเร่งรัดดำเนินการ

ปัจจุบันในอำเภอท่าตะเกียบ พบว่าสถานการณ์ของโรคไข้เลือดออก ยังทวีความรุนแรงและมีผู้ป่วยมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องทำการควบคุมป้องกันและรณรงค์เพื่อให้สถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกกลับอยู่ในสภาวะที่ไม่รุนแรงและเพื่อเป็นการป้องกันอย่างต่อเนื่อง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอท่าตะเกียบ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปรือกันยาง จึงได้จัดทำโครงการ “ชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและป้องกันภัยโรคไข้เลือดออก อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีงบประมาณ ๒๕๖๒” ขึ้นเพื่อควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกล่วงหน้าและทัน่วงทีที่เกิดโรค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดอัตราป่วยและไม่มีผู้ป่วยตาย ด้วยโรคไข้เลือดออก
๒. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้าน ชุมชน โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและวัด
๓. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกวิธี และเหมาะสม
๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
๕. เพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

-๒-/กลุ่มเป้าหมาย...

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๗ หมู่บ้าน

ผู้นำชุมชน อสม.และประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน ๖๐๐ คน

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อจัดทำโครงการฯ

๒. แต่งตั้งคณะทำงานโครงการชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายฯ

๓. เขียนโครงการเพื่อเสนอเพื่อขออนุมัติโครงการ ขอเงินสนับสนุนงบประมาณโครงการจากโรงพยาบาลท่าตะเกียบ

๔. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปกครอง อบต. โรงเรียน ชุมชน รพ.สต. และอื่นๆ ร่วมกันวางแผนดำเนินการ

๕. ประชุมชี้แจงผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา อาสาสมัคร(อสม.) และภาคีเครือข่าย ผู้เกี่ยวข้องฯ

๖. ดำเนินการประชาสัมพันธ์โรคไข้เลือดออกให้แกนนำประจำครอบครัวทุกหลังคาเรือน

๗. ให้สุศึกษาประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก และขอความร่วมมือให้ประชาชนทำลายแหล่งเพาะพันธุ์และกำจัดลูกน้ำยุงลาย

๘. รณรงค์และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในหมู่บ้านร่วมกับโรงเรียน แกนนำประจำครอบครัวและอาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) โดยวิธี

ทางกายภาพ รณรงค์เคาะประตูบ้านในชุมชนร่วมโรงเรียน พร้อมร่วมกันดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในชุมชนและโรงเรียน

ใช้สารเคมี ใสสารเคมีทรายอะเบทในตุ่มน้ำใช้ในครัวเรือน และโรงเรียน โดยอสม. และพันสารเคมีกำจัดยุงลายในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่เกิดโรคทันทีเมื่อมีการระบาด

ทางชีวภาพ ส่งเสริมความรู้ให้แกนนำประจำครอบครัวในชุมชนเกี่ยวกับการปลูกพืชไล่ยุง เช่น ตะไคร้หอมไล่ยุง การเลี้ยงปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาหางนกยูง

๙. แกนนำประจำครอบครัวสำรวจลูกน้ำยุงลายด้วยตัวเองทุกสัปดาห์ร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตรับผิดชอบและสำรวจบ้านสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัยลูกน้ำยุงลาย เพื่อมอบรางวัลและเป็นบ้านตัวอย่าง

๑๐. ติดตามและประเมินความพึงพอใจการดำเนินกิจกรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม ๒๕๖๒ – สิงหาคม ๒๕๖๒

สถานที่ดำเนินการ

- หมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบ อำเภอท่าตะเกียบ ๔๗ หมู่บ้าน
- โรงเรียน ๑๙ โรงเรียน
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒๑ ศูนย์
- วัด/สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ในเขตรับผิดชอบ จำนวน ๓ แห่ง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปรือกันยาง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอท่าตะเกียบ
จังหวัดฉะเชิงเทรา

งบประมาณ

จากงบประมาณ ขอรับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นเงินจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (-หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน-) เป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในวันประชุมชี้แจงสถานการณ์โรค และการวางแผนดำเนินงานควบคุมโรค
  - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๖๐๐ คน x ๒๕ บาท x ๑ วัน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
  - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖๐๐ คน x ๘๐ บาท x ๑ วัน เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท
๒. ค่าสเปรย์ฉีดยุงขนาด ๖๐๐ มล. จำนวน ๖๐๐ กระป๋อง ๆ ละ ๙๖ บาท เป็นเงิน ๕๗,๖๐๐ บาท
๓. ค่ายาทากันยุง จำนวน ๕,๐๐๐ ของ ๆ ละ ๕ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท
๔. ค่าเอกสารประชาสัมพันธ์ จำนวน ๔,๔๐๐ แผ่น ๆ ละ ๑ บาท เป็นเงิน ๔,๔๐๐ บาท

หมายเหตุ : ถัวจ่ายทุกรายการตามความเป็นจริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถลดอัตราการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกให้เหลือไม่เกิน ๕๐ ต่อแสนประชากร
๒. ทำให้ประชาชนในชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและมี พฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคไข้เลือดออก
๓. ประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก
๔. ทำให้ประชาชนทำกิจกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้สามารถลดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายภายในบ้าน ชุมชน วัด โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้น้อยลง

การประเมินผล

๑. ประเมินจากค่าความชุกของน้ำยางสาย
๒. ประเมินจากการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดำเนินการป้องกันโรคไข้เลือดออก
๓. ประเมินจากอัตราป่วยโรคไข้เลือดออก

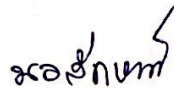
ผู้เสนอโครงการ

(นายภูธร กาญจนนิกร)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองปรือกันยาง

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวนงลักษณ์ ธิสมบูรณ์)

นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาวรัตน์จตุดา ฉัตรไชยศิริ)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน รักษาราชการแทน
สาธารณสุขอำเภอท่าตะเียบ

ผังควบคุมกำกับงานโครงการ “ชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและป้องกันภัยโรคไข้เลือดออก
อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีงบประมาณ ๒๕๖๒”

ลำดับ	การดำเนินงาน	ปี ๒๕๖๑				ปี ๒๕๖๒								
		กย.	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
๑	ประชุมชี้แจง เพื่อจัดทำโครงการฯ					→								
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการชุมชนร่วมใจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายฯ					→								
๓	เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติเงินสนับสนุนโครงการ							→						
๔	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							→						
๕	แจ้งผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย ผู้เกี่ยวข้องฯ							→						
๖	ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ							→	→	→	→	→	→	→
๗	ให้สุศึกษาประชาสัมพันธ์							→	→	→	→	→	→	→
๘	รณรงค์และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย							→	→	→	→	→	→	→
๙	แกนนำประจำครอบครัวสำรวจลูกน้ำยุงลายด้วยตัวเองทุกสัปดาห์							→	→	→	→	→	→	→
๑๐	ติดตามและประเมินความพึงพอใจการดำเนินกิจกรรม							→	→	→	→	→	→	→